

Європейсько-українське
енергетичне агентство

European-Ukrainian Energy Agency

Business Centre Eurasia

75, Zhylyanska st., 5th floor,

01032, Kyiv, Ukraine

tel: +38 044 390 55 33;

fax: +38 044 390 55 40

office@euea-energyagency.org

www.euea-energyagency.org

Лист принципів положень

10 золотих ідей для покращення енергетичної ефективності будинків в Україні

Представлено: Jean-Andre Barbosa, Saint-Gobain Construction Products Ukraine

Введення

Покращення енергоефективності будинків в Україні має стати пріоритетом для влади. Адже, аналіз ситуації в Європейському Союзі показав, що саме будівлі споживають найбільшу кількість енергії – 40% від загального її споживання. Країни ЄС розробили і прийняли низку важливих рішень щодо зменшення втрат енергії в будівлях. Директива Енергетичної Ефективності будівель, що є основним регулюючим інструментом цього процесу, на даний момент обговорюється на питання впровадження більш жорстких норм. Країни ЄС вже встановили жорсткі цільові показники споживання на найближчі роки, і Україна не повинна знаходитись поза межами цієї довгострокової тенденції.

Зменшення споживання енергії в будівлях – це перш за все економія для держави, що субсидує тарифи; пряма економія для домашніх господарств, які є платниками спожитої енергії і повинні будуть сплачувати ще більше у результаті підвищення ціни на енергоносії; джерело технологічного прогресу та зайнятості населення завдяки новим технологіям; джерело стабільності для енергетичної інфраструктури завдяки зменшенню навантаження; покращення навколишнього середовища в результаті зменшення викидів та питання енергетичної безпеки країни, яка зменшить свою залежність від імпорту енергоносіїв.

Водночас, збільшення рівня вимог до споживання енергії та їх впровадження, що має стати метою влади, це лише заключна стадія тривалого процесу. Для отримання результату, Україна має впровадити цілий ряд інструментів та механізмів. Цей документ пропонує наше бачення інструментів/механізмів, які потрібно впровадити в життя.

A. Передумови

1. Створення 10-ти річної гарантії на підрядні та будівельні роботи на користь споживача:
 - Позитивне співвідношення: загальна якість/ціна/імідж/довговічність/показники/впевненість;
 - Перестраховання, гарантоване державою (на початковій стадії);
 - Збереження даних про втрати тепла протягом 5-10 років (Міністерством Регіонального Розвитку та Будівництва).
2. Створення та впровадження ефективного технічного контролю/інспекції:
 - Від дизайну (затвердження на стадії дозволу на будівництво) впродовж будівельних робіт (затвердження технічних креслень, методів встановлення та фізичного контролю на будівельному майданчику) до введення в експлуатацію (технічна комісія);
 - Дана умова повинна бути обов'язковою. Без технічного контролю, отримання дозволу на будівництво та страхування мусить бути неможливим;
 - Наявність бюро авторизованих монтажників, проектувальників та енергетичних аудиторів.

3. Підтримка інноваційної діяльності в галузі енергоефективності:

- Мережа експертів з енергоефективності: університети, технічні лабораторії, представники промисловості для генерації ідей, просування інноваційних концепцій;
- Підготовка кваліфікованих спеціалістів;
- Фінансова підтримка суспільних/напів-суспільних дослідницьких проектів.

В. Діагностика та визначення цілей

4. Наявність достовірних даних щодо реального споживання енергії в будівельному фонді та фіксація цілей:

- Для нового будівництва;
- Для існуючих будівель (багатоповерхові, окремі будинки, і т.д. ...);
- Тільки один КПІ = Kwh/m²/рік для регульованого використання (опалення, гарячого водопостачання, кондиціонування повітря, вентиляції, допоміжного обладнання для освітлення та опалення);
- Впровадження енергетичного паспорту будівель + «Маркування» на будівлі;
- Може / повинно включати комерційний сегмент.

5. Встановлення обов'язкових цілей для швидкого покращення та довгострокових амбіцій:

- По регіонам;
- По кожному сегменту (нові/модернізація багатоповерхівок/окремі будинки);

Так до позитивних енергетичних показників будівлі (будівля виробляє більше енергії ніж споживає)(!).

С. Реалізація

6. Оновлення технічних норм:

- Будівельні роботи;
- Ізоляція та вентиляція;
- Обладнання та матеріали.

Впровадження енергетичного паспорту для обладнання.

7. Партнери для формування «Пропозиції».

Сьогодні:

- Декілька мультинаціональних груп (напр. Saint-Gobain);
- Сотні постачальників (вікна, плитка, обладнання, освітлення тощо);
- Тисячі майстрів-монтажників;

=> Ключовим фактором успіху є узгодження розділу сфер «Пропозиції» між учасниками:

- Навчання майбутніх працівників (університети, технічні школи, обов'язкові тренінги протягом кар'єрного зростання тощо);
- Впровадження системи сертифікації для майстрів;
- Надання інформації про «прості» та «доступні» технічні рішення, включаючи пропозицію технології, матеріалів та рекомендацій щодо покращення енергоефективності.

8. Створення підтримки для сектору/впровадження зобов'язань:

1) Для нового будівництва:

- а) Активне сприяння просуванню перш за все прямої фінансової підтримки від держави для девелоперів протягом X років для створення динамічних податкових пільг для будинків з потрібними показниками споживання енергії;
- б) Пріоритет у виборі кращих ділянок для забудови для енергоефективних будівель.

2) Для капітального ремонту будівель:

- а) Податкові пільги для інвесторів (ізоляція оболонки, вікна, вентиляція);
- б) Знижені процентні ставки для кредитування (еко-кредити) для підтримки малих проектів модернізації.

Визначення державою зобов'язань зі збереженні енергії для постачальників енергії:

- а) Можливість демонстрації постачальниками енергії результатів по енергозбереженню або сплачування штрафів до державного бюджету;
- б) Можливість реалізації проектів разом зі споживачами, тим самим отримання сертифікатів енергозбереження. Наявність можливості торгувати сертифікатами з іншими гравцями ринку (державними установами, великими компаніями), які отримують сертифікати.

> Це створює позитивне коло: механізм побудований за логікою ринкових відносин, з мінімальними фінансовими витратами для держави. Така система працює в таких країнах як Франція, Італія, Велика Британія. Багато інших країн зараз приєднуються до них (Нідерланди, Данія, Ірландія, Японія, та інші).

9. Спілкування – донесення інформації до громадськості:

1) "Walk the talk" («Сказано - зроблено»):

- а) Щорічна демонстрація в кожному регіоні кількох великих громадських проектів;
- б) Для громадських проектів: договори енергоспоживання (зобов'язання енергозбереження або, якщо необхідно, більші витрати на будівництво) – подібно до Німеччині;
- в) Фіксування цілей для зменшення споживання енергії в громадських будівлях (регіонально та за періодами часу тощо).

2) Проведення громадських інформаційних кампаній.

- а) Демонстрація гарних прикладів;
- б) Обмін досвідом із іншими країнами;
- в) Пояснення стратегії енергоефективності в житловому секторі;
- г) Проведення щорічної національної конференції тощо.

3) Зацікавлення користувачів до підтримки енергоефективних проектів.

а) Ключові послання:

- Бережіть планету (совість);
- Покращення життя (якість повітря, якість води, біологічне різноманіття);
- Економія природних ресурсів (для довшого використання доступних ресурсів + зменшення енергетичної залежності);
- Економія коштів (окупність для інвестора);
- б) Наявність безкоштовної інформаційної мережі довідкових офісів:
 - Шляхом залучення Міністерства Регіонального Розвитку та Будівництва;
 - Забезпечення інформацією та порадами споживачів/інвесторів.

10. Реалізація контролю якості та виправлення помилок:

- Впровадження системи звітності;
- Перевірка КПЕ + аналіз відхилень;
- Виправлення при необхідності.

Забезпечення прозорої системи контролю та моніторингу.